ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶ ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

գ.Հովտաշեն Շիրազի 10/2
Փ.0725
/093/ 99-49-28
hovtashen.ararat@mta.gov.am

ՈՐՈՇՈՒՄ

17.01.2017 թվականի թիվ 01

ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ 17.01.2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ԹԻՎ 01 ՆԻՍՏԻ ՕՐԱԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Տեղական Ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 14-րդ հոդվածի 6-րդ կետի պահանջներով.

Ավագանին որոշեց `

Հաստատել Հովտաշեն համայնքի ավագանու 17.01.2017 թվականի թիվ 01 նիստի հետևյալ օրակարգը`

1. Հովտաշեն համայնքի 2017 թվականի բյուջեում փոփոխություն կատարելու մասին
2. Հովտաշեն համայնքի զարգացման 2017-2021 թվականների հնգամյա ծրագիրը հաստատելու մասին:

Քվեարկության

	Կողմ	դեմ	ձեռնպահ
Ա. Ս.Ալեքսանյան			
Ա. Հ. Հարությունյան			
Ռ.Օ. Մկրտչյան			
Գ. Դ.Ներսիսյան			
Ռ. Հ. Մկրտչյան			

Համայնքի ղեկավար Ա. Մկրտչյան

0420067

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶ ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

գ.Հովտաշեն Շիրազի 10/2
Փ.0725
/093/ 99-49-28
hovtashen.ararat@mta.gov.am

ՈՐՈՇՈՒՄ

17.01.2017 թվականի թիվ 02-Ն

ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ԲՅՈՒՋԵՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Տեղական Ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջներով.

Ավագանին որոշեց՝

2017 թվականի բյուջեում կատարել հետևյալ փոփոխությունները.

1. 2017 թվականի վարչական բյուջեի եկամտային մասում պետական բյուջեից նախատեսված դոտացիայից 17.394.5(տասնյոթ միլիոն երեք հարյուր իննսունչորս հազար հինգ հարյուր) դրամից պակասեցնել 10.000 (տաս հազար) դրամ և նախատեսել 17.384.5(տասնյոթ միլիոն երեք հարյուր ութսունչորս հազար հինգ հարյուր) դրամ:

Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդ ծրագրի (11-01-02-51) գործառնական դասակարգման 4891 հոդվածից պակասեցնել 10.000 (տաս հազար) դրամ և նախատեսել 1.120.252 (մեկ միլիոն հարյուր քսան հազար երկու հարյուր հիսուներկու) դրամ:

2. 2017 թվականի ֆոնդային բյուջեի վարչական բյուջեի տարեսկզբի ազատ մնացորդը ավելացնել 23.890(քսաներեք հազար ութ հարյուր իննսուն)դրամով և նախատեսել 2.556.023 (երկու միլիոն հինգ հարյուր հիսունվեց հազար քսաներեք)դրամ:

Գույքի նկատմամբ իրավունքների գրանցում և տեղեկատվության տրամադրում ծրագրի (01-06-01-60) գործառնական դասակարգման 5133 հոդվածին ավելացնել23.890(քսաներեքհազար ութ հարյուր իննսուն) դրամ և նախատեսել 986.056 (ինը հարյուր ութսունվեց հազար հիսուն վեց) դրամ:

Քվեարկության

	Կողմ	դեմ	ձեռնպահ
Ա. Ս.Ալեքսանյան			
Ա. Հ. Հարությունյան			
Ռ.Օ. Մկրտչյան			
Գ. Դ.Ներսիսյան			
Ռ. Հ. Մկրտչյան			

Համայնքի ղեկավար Ա. Մկրտչյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶ ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

գ.Հովտաշեն Շիրազի 10/2
Փ.0725
/093/ 99-49-28
hovtashen.ararat@mta.gov.am

ՈՐՈՇՈՒՄ

17.01.2017 թվականի թիվ 03-Ն

ՀՈՎՏԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ 2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Տեղական Ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 18-րդ հոդվածի 4-րդ կետի պահանջներով.

Ավագանին որոշեց՝

Հաստատել Հովտաշեն համայնքի զարգացման 2017-2021 թվականների հնգամյա ծրագիրը՝ համաձայն հավելվածի:

Քվեարկության

	Կողմ	դեմ	ձեռնպահ
Ա. Ս.Ալեքսանյան			
Ա. Հ. Հարությունյան			
Ռ.Օ. Մկրտչյան			
Գ. Դ.Ներսիսյան			
Ռ. Հ. Մկրտչյան			

Համայնքի ղեկավար Ա. Մկրտչյան

Հավելված
Արարատի մարզի
Հովտաշեն համայնքի ավագանու
թիվ 03-Ն որոշման

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶԻ ՀՈՎՏԱՇԵՆԻ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ՀՈՎՏԱՇԵՆ 2017թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔ... 3

2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ... 4

2.1 Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն.. 4

2.2 Համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը.. 6

2.3 Համայնքում իրականացվող ծրագրերը.. 8

2.4 Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումներ.. 9

2.5 Զարգացման խոչընդոտներ ու դժվարություններ.. 11

2.6 Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորրությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն.. 13

3 ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ և ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ.. 14

3.1 Համայնքի զարգացման տեսլական.. 14

3.2 Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակները.. 15

3.3 Համայնքի զարգացումն ապահովող ծրագրային արդի ուղղություններ.................. 15

3.4 Հովտաշեն համայնքում նախատեսվող ծրագրերի հիմնական ուղղությունները՝ ըստ առաջնահերթության.. 20

3.5. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշները.. 21

4 ՀԶԾ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ 22

5 ՀԶԾ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ 22

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ 23

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔ

Հովտաշեն համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագիրը մշակվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ նոր Սահմանադրությունը, ՀՀ կառավարության 2016 թվականի ծրագիրը, համայնքի նորընտիր ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերը, համայնքի ակտիվ հասարակական զանգվածի առաջարկությունները: Այն ուղղված է համայնքը տնտեսապես ակտիվացնելուն, բարեկարգելուն, համայնքային խնդիրները միասնական սկզբունքով լուծելուն, հասարակությանը համախմբելուն, որն ապահովելու է Հովտաշենի յուրաքանչյուր բնակչի ազատությունը, անվտանգությունն ու բարեկեցությունը: Հայրենի գյուղը յուրաքանչյուրի համար դառնալու է ապահով հանգրվան և սեփական կարողությունների առավելագույնս դրսևորման հնարավորության համայնք: Յուրաքանչյուրը պետք է վստահ լինի, որ սոցիալապես ծանր վիճակն, աղքատությունն ու գործազրկությունն ոչ թե ճակատագիր են, այլ ամենօրյա արդյունավետ և բեղմնավոր աշխատանքի միջոցով հաղթահարվող դժվարություն: Հովտաշենցին պետք է համոզված լինի, որ իր զավակների ապագան ավելի ապահով և բարեկեցիկ է լինելու հայրենի գյուղում: Այս ամենին հասնելու ենք ծրագրավորված, միասնական, հետևողական և համաչափ գործողությունների միջոցով:

Խելացի և ծրագրավորված աշխատանքը դառնալու է աղքատության, անբարեկարգ շրջակա միջավայրի, անմխիթար ենթակառուցվածքների և այլնի դեմ պայքարի մեր հիմնական զենքը՝ համակարգելով շահագրգիռ կողմերի միջև փոխհարաբերությունների համակարգը: Համակարգողի դերում հանդես է գալու տեղական իշխանությունը, որը ծառայելու է որպես միջնորդ քաղաքացիների միջև՝ քաղաքացիաիրավական և գյուղատնտեսական հարաբերությունների համատեքստում: Սակայն պետք է փաստել, որ ՏԻՄ միջնորդության մենաշնորհը մարդկանց միջև կապ ապահովելու գործընթացում քայլ առ քայլ կորցնում է իր ուժը: Այս միտումների զարգացումներն անշուշտ ազդում են և շարունակում են ազդել ներկայում համայնքների զարգացման և կառավարման գործընթացների վրա: Այս խնդիրների պարագայում, ինչպես նաև խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ *սակավ* ֆինանսական և այլ ռեսուրսների համատեքստում անհրաժեշտություն է առաջանում նոր մոդելների և մոտեցումների մշակումն ու ներդրումը, ինչը հնարավորություն կտա ավելի օպտիմալ և արդյունավետ կառավարել առկա ռեսուրսները: Այդ մոդելների և մոտեցումների միջոցով հնարավոր է սահմանել «Խելացի համայնք» հայեցակարգը:

«Խելացի համայնք» հայեցակարգի ներդրմամբ Հովտաշեն համայնքում ձևավորելու ենք ներքոհիշյալ բաղադրիչներից կազմված ռազմավարական դրույթները.

- Ժամանակակից կյանքի ապահովում նորարարական տեխնոլոգիաների օգտագործման միջոցով, որոնք ապահովում են ծախսերի արդյունավետ օգտագործումը և համայնքում առկա հին գույքի վերանորոգումը և առավել նպատակային օգտագործումը:
- Խելացի կառավարում, խելացի կենսամակարդակ, խելացի մարդիկ, խելացի միջավայր, խելացի տնտեսություն:
- Բարձր տեխնոլոգիաների համայնք, որը բաղկացած է հետևյալ տարրերից՝ արդյունավետ կառավարում, տնտեսական զարգացում, բարձր հեղինակություն:

«Խելացի համայնքի» հայեցակարգի հիմնական սկզբունքների կիրառմամբ Հովտաշեն համայնքի հեռանկարային զարգացումը ենթադրում է մի շարք նախադրյալների առկայություն: Դրանցից կարևորագույնը ինստիտուցիոնալ բարեփոխումների գործընթացն է, որը նախատեսում է հասարակության ժողովրդավարության զարգացում, գյուղատնտեսական հարաբերությունների ազատականացում, վստահության կամ իրավական հիմքերով

գյուղատնտեսական կոոպերացիաների, միավորումների ստեղծում, ինչպես նաև հրապարակայնության և թափանցիկության ապահովում:

Յուրաքանչյուր ոք պետք է տեսնի և զգա մեր կողմից իրականացվող փոփոխությունների արդյունքները, պետք է ունենա ինքնադրսևորման և ինքնաիրացման բոլոր հնարավորությունները: Ընտրությունների արդյունքները գրավականն են այն փաստի, որ այս ծրագիրը պահանջված է ու ժամանակին, և մենք ունենք ժողովրդի աջակցությունը՝ այն կյանքի կոչելու համար:

Կամրապնդվեն ժողովրդավարական ինստիտուտները՝ նպաստելով մասնակցային կառավարման և հանրային իրազեկության մակարդակի բարձրացման ամրապնդմանը: Այս տեսլականի նկատմամբ հավատն է, որ մեզ ուժ կտա փոխվելու, վերափոխելու մեր համայնքը, հետևողականորեն կերտելու այլ Հովտաշեն՝ սերունդներին թողելով ավելի բարեկարգ և տնտեսապես ակտիվ համայնք:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

2.1Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Համայնքի տեղական ինքնակառավարումը իրականացնում են համայնքի ղեկավարը, ավագանու անդամները և համայնքապետարանի աշխատակազմը, որոնց գործառույթների իրականացմանը օժանդակելու է նոր ձևավորվող Հովտաշենի քաղաքացիական նախաձեռնության խորհուրդը (տե՛ս գծապատկեր 1[1]):

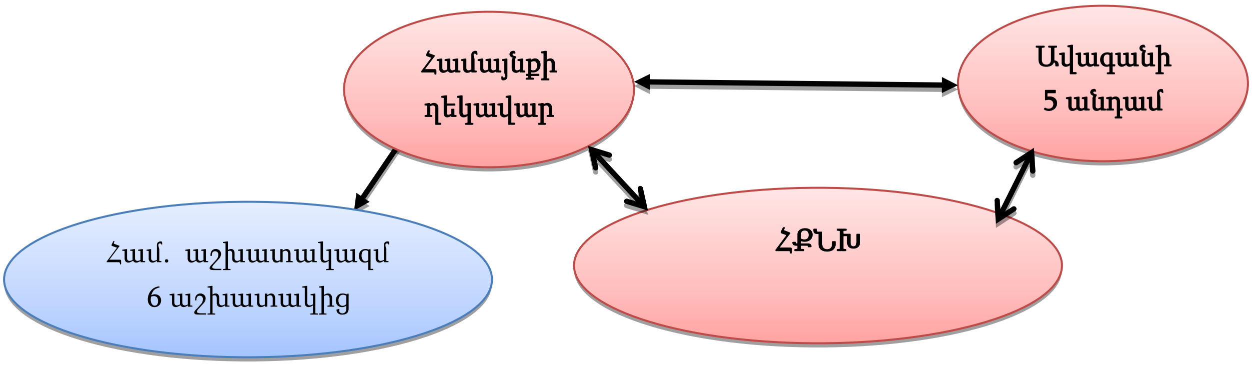

Գծապատկեր 1. Հովտաշեն համայնքի ինքնակառավարման համակարգ:

Հովտաշեն համայնքը գտնվում է Արարատի մարզի Արտաշատի տարածաշրջանում, Արտաշատ քաղաքից 15կմ հյուսիս-արևմուտք: Հիմնադրվել է 1920-ական թվականներին: Համայնքի բնակիչներն եղել են կովկասյան թաթարները: 1930-ական թվականներին գյուղում բնակություն են հաստատել Արևմտյան Հայաստանից եկած ընտանիքներ՝ Սուրմալուից, Նուխիից: 1937թ. Վայոց Ձորի Խնձորուտ գյուղից, (նախկինում Ալմալու) և 1946թ. Պարսկաստանից, 1950-ական թվականներին Աբովյանի շրջանի Հացավան և այլ գյուղերից, ինչպես նաև Մարտունու շրջանի գյուղերից եկածներ: Գյուղը նախկինում անվանվել է Մուղանլու:

Գյուղն ընկած է Հրազդան գետի ձախ ափին՝ Արարատյան հարթավայրում: Տարածքը կազմում է 407,8 հա: Ծովի մակարդակից ունի 827մ բարձրություն: Կլիման բարեխառն է:

[1] Գծապատկերում առկա **ՀՔՆԽ** (Հովտաշենի քաղաքացիական նախաձեռնության խորհուրդ) վերաբերյալ մեկնաբանությունները տե՛ս 3-րդ գլուխ;

Ձմեռները սկսվում են դեկտեմբերի կեսերին, հունվարյան միջին ջերմաստիճանը տատանվում է -20-ից -25: Ամառը տևական է՝ մայիսից մինչև հոկտեմբեր, օդի միջին ամսական ջերմությունը հասնում է +24-ից +26 աստիճան, իսկ առավելագույնը՝ +42 աստիճան: Հաճախ լինում են խորշակներ, որոնք զգալի վնաս են հասցնում գյուղատնտեսությանը: Մթնոլորտային տարեկան տեղումների քանակը 250-300մմ է: Ագրոկլիմայական տեսակետից համայնքն ընկած է ոռոգման գոտում:

Գյուղն ունի 290 տնտեսություն: Ըստ 2011թ-ի ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների՝ համայնքի բնակչությունը կազմում է 1230 մարդ, որից 48% տղամարդիկ են, իսկ կանայք՝ 52%: Ներկայումս փաստացի ապրում են 1118 մարդ (տե՛ս աղյուսակ 1):

Աղյուսակ 1. Բնակչության իրավիճակային վերլուծություն

Հ/Հ	ՑՈՒՑԱՆԻՇ	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
1	Առկա տնային տնտեսությունների թիվը	260
2	Բնակչության թիվը	1250
2.1	Առկա բնակչության թիվ	1130
2.2	Հայեր	1116
2.3	Եզդիներ	93
2.4	Ռուսներ	1
2.5	Տղամարդիկ	526
2.6	Կանայք	594
2.7	0-6 տարեկան	102
2.8	7-17	118
2.9	18-63	775
2.10	63-ից բարձր	125
3	Կենսաթոշակառուներ	142
3.1	Տարիքային և աշխատանքային	120
3.2	Հաշվանդամության	22
3.2.1	Մանկուց հաշմանդամներ	5
4	Ծնողազուրկներ	3
4.1	Միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	2
4.2	Երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	1
5	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	27
6	Աշխատունակներ	760
6.1	Զբաղվածներ	630
6.2	Գործազուրկ	130
7	Նպաստառուների թիվը	32
7.2	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը	32
7.3	Արցախյան պատերազմում զոհված ընտանիքների թիվը	2
8	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիքների թիվը	5
9	Արտագնա աշխատանքի մեկնող թիվը	115
10	Արտագնա աշխատանքի մեկնելու պատճառով բացակայող տնտեսությունների թիվը	25

2.2 Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

Համայնքի տնտեսության մասնագիտացված ճյուղը գյուղատնտեսությունն է՝ բուսաբուծություն և անասնապահություն, համախառն արտադրանքի մեծ մասը տալիս է բուսաբուծությունը (տե՛ս աղյուսակ 2)[2]: Գյուղատնտեսական նշանակության հողերը կազմում են շուրջ 283.71 հա, որից 178,57 հա 324 քաղաքացիների սեփականությունն է: Գյուղատնտեսական հողահանդակները ոռոգելի են, դրանք զբաղեցնում են ողջ մակերեսի 69%: Համայնքի հողերի 40.9% օգտագործվում է որպես վարելահողեր՝ զբաղեցնելով մոտ 166.88 հա: Պտղատու և խաղողի այգիները կազմում են համապատասխանաբար 12.8 հա և 4.3 հա (տե՛ս աղյուսակ 3): Մշակում են ջերմասեր բանջարաբոստանային կուլտուրաներ, պտուղներ (համայնքում առկա է 28,4 հա ջերմոցային տնտեսություններ, որոնք հանդիսանում են բնակիչների սեփականությունը (0,77 հա ժամանակակից տեխնոլոգիաներով հագեցած ջերմոցային տնտեսություն է (տե՛ս աղյուսակ 4)): Զբաղվում են նաև կաթնամսատու անասնապահությամբ:

Աղյուսակ. 2. Գյուղ արտադրանքի 2017-2021թթ կանխատեսվող ծավալը

Գյուղարտադրության Տեսակ	Ծավալ						Մթերման շուկա
	2016թ Փաստ	2017թ կանխ	2018թ կանխ	2019թ կանխ	2020թ Կանխ	2021թ կանխ	
Խնձոր	20 տ	23տ	28տ	31տ	35տ	37տ	Ք. Երևան
Ծիրան	40տ	45տ	50տ	57տ	65տ	71տ	Ք. Երևան
Սալոր	15տ	17տ	20տ	22տ	25տ	30տ	Ք. Երևան
Թութ	10տ	12տ	15տ	19տ	20տ	23տ	Ք. Երևան
Տանձ	17տ	20տ	22տ	25տ	28տ	31տ	Ք. Երևան
Ցորեն	21տ	25տ	27տ	29տ	31տ	34տ	Ք. Երևան
Գարի	15տ	17տ	19տ	21տ	24տ	28տ	Ք. Երևան
Կարտոֆիլ	30տ	32տ	35տ	38տ	42տ	47տ	Ք. Երևան
Ձմերուկ	5տ	10տ	14տ	20տ	25տ	31տ	Ք. Երևան
Սեխ	1,5տ	3տ	4տ	5տ	7տ	10տ	Ք. Երևան
Կաղամբ	3տ	5տ	8տ	10տ	12տ	15տ	Ք. Երևան
Ծաղկակաղամբ	2տ	4տ	7տ	9տ	11տ	13տ	Ք. Երևան
Վարունգ	21տ	25տ	28տ	30տ	32տ	35տ	Ք. Երևան
Լոլիկ	205տ	230տ	237տ	241տ	250տ	257տ	Ք. Երևան
Սմբուկ	10տ	12տ	15տ	17տ	19տ	20տ	Ք. Երևան
Տաքդեղ(բիբար)	20տ	23տ	25տ	30տ	32տ	35տ	Ք. Երևան
Գազար	0,5տ	1տ	2տ	3տ	4տ	6տ	Ք. Երևան
Սոխ	5տ	7տ	8տ	10տ	11տ	13տ	Ք. Երևան
Սխտոր	2տ	4տ	6տ	9տ	10տ	12տ	Ք. Երևան
Անասնակեր (տուկ)	20000	21000	21500	22000	22500	23000	Ք. Երևան

[2] Այս ենթաբաժնում առկա աղյուսակների տվյալները լրացված են ներկայումս առկա ցուցանիշների և ՀԶԾ կազման աշխատանքային խմբի կողմից իրականացված վերլուծությունների և հաշվարկների պլանային կանխատեսումների համադրմամբ:

Հողային ֆոնդի հաշվեկշիռ											
Հ/Հ	Հողատեսք, գործառնական նշանակություն	Ընդամենը	Սեփականության սուբյեկտ								
			քաղաքացիների	Իրավաբանական անձանց	համայնքային				պետական		
					Ընդամենը	Տրված վարձակալության	չտրված վարձակալության և օգտագործման	Ընդամենը	օգտագործման	Տրված վարձակալության	վարձակալության
	՛	1	2	3	4	6	7	8	9	10	11
1	Վարելահող	166.880	45.922		20.958	20.958					
2	Բազմ. տնկարկներ, ընդամենը	17.060	17.060								
3	³Û' ÃíáõÙª պտղատու այգի	12.760	12.760								
4	Խաղողի այգի	4.300	4.300								
5	այլ հողատեսքեր	99.770	15.932		83.838		83.838				
6	Ընդամենը	283.710	178.914		04.796	20.958	83.838				
7	բնակելի կառուցապատման	60.633	60.633								
8	այդ թվում՝ բնակելի կառուցապատման	60.633	60.633								
9	Հասարակ. Կառուցապատ.	1.580	0.010		0.240		0.240	330	.600		.730
10	ընդհանուր օգտագործման	9.417			9.417		9.417				
11	այլ հողեր	9.330			9.330		9.330				
12	Ընդամենը	80.960	60.643		18.987		18.987	330	.600		.730
13	Էներգետիկայի	0.250			0.250		0.250				
14	կոմունալ ենթակառուցվածք	0.010			0.010		0.010				
15	Ընդամենը	0.260			0.260		0.260				
16	Պատմական մշակութային	3.140			3.140		3.140				
17	Ընդամենը	3.140			3.140		3.140				
18	Գետեր	8.730						730			.730
19	Ջրանցքներ	3.350						350			.350
20	հիդրոտեխ. ¨ջրտնտ.այլ օբ.	23.600						.60 0	2.110		1.490
21	Ընդամենը	35.680						.68 0	2.110		.570
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՀՈՂԵՐ	407.730	42.027		28.694	21.489	07.205	7.01 0	2.710		.300

Աղյուսակ 3. Հովտաշեն համայնքի հողերի հաշվեկշիռ

Աղյուսակ 4. Ջերմոցային տնտեսությունների դինամիկան 2017-2021թթ.

Ջերմոցային տնտեսություն					
Ժամանակակից տեխնոլոգիաներ					
2016թ. Փաստ.	2017թ. Կանխ	2018թ. Կանխ	2019թ. Կանխ	2020թ. կանխ	2021թ. Կանխ
077հա	1.3հա	2հա	2,5հա	4հա	5,3հա
Ջերմոցային տնտեսություն					
Սովորական տեխնոլոգիաներ					
2016թ. Փաստ.	2017թ. Կանխ	2018թ. Կանխ	2019թ. Կանխ	2020թ. կանխ	2021թ. Կանխ
27,63հա	27հա	25 հա	23հա	18 հա	14հա

Աղյուսակ 5. Անասունների թվի դինամիկայի պլանային կանխատեսումը 2017-2021թթ

Հ/Հ	Անասնագլխաքանակ					
	2016թ. փաստ.	2017թ. փաստ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
Ընդամենը	**430**	**453**	**491**	**495**	**505**	**510**
Կով	127	137	142	140	142	150
Խոզ	230	253	259	260	270	280
Ոչխար	1050	1350	1940	2000	2100	2150
Թռչուն	1340	1475	1515	1600	1650	1700

Ունի մշակույթի տուն (600քմ), դպրոց (շենքի մակերեսը 1600քմ, 33 աշխատակից, այդ թվում 3 վարչաշխատող, 20 մանկավարժ, 10 տեխաշխատող, տես աղյուսակ 6), գրադարան (5600 կտոր գիրք 1 աշխատակից), ամբուլատորիա (1 աշխատող), մանկապարտեզ (7000քմ, որից 170քմ շինություն, 8 աշխատող(տե՛ս աղյուսակ 7)) երկու մեքենա՝ մեկը թեթև մարդատար, մյուսը բեռնատար, որը շահագործվում է աղբահանության նպատակով: Համայնքում գործող այլ ձեռնարկություններ են Մխչյանի պոմպակայան Սևան-Հրազդան ջրառ, Արաքս բաշխիչ ցանց, Արաքս արտադրական կոոպերատիվ ՍՊԸ և 3 ԱՁ (մանրածախ առևտուր):

Համայնքում ակտիվ են քաղաքական կուսակցությունները, մասնավորապես՝ ՀՀԿ, ԲՀԿ, ՀՅԴ,ՀՎԿ, ՀԿ-ներից՝ ԵԿՄ:

Աղյուսակ 6. Դպրոցի աշակերտների դինամիկան 2017-2021թթ

Հ/Հ	Աշակերտներ Ընդամենը	Աշխ և աշակերտ թվի դինամիկան ըստ տարիների				
		2017	2018	2019	2020	2021
		106	111	114	122	127

Աղյուսակ 7. Մանկապարտեզի սաների դինամիկան 2017-2021թթ.

Հ/Հ	Սաներ ընդամենը	Սաների թվի դինամիկան ըստ տարիների				
		2017	2018	2019	2020	2021
		30	30	50	60	60

2.3 Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

2016 թվականի նոյեմբերից <<Էյ Թի Փի>> բարեգործական հիմնադրամի և Հովտաշենի համայնքապետարանի համագործակցությամբ մեկնարկել է <<Մեկ ընտանիք մեկ անվանական ծառ>> արշավը, ինչպես նաև համայնքապետարանի միջոցներով համայնքի գլխավոր ճանապարհի լուսավորության բարեկարգման և վերականգման աշխատանքները:

<<Մեկ ընտանիք մեկ անվանական ծառ>> ծրագրի շրջանակներում դպրոցի և մանկապարտեզի տարածքում տնկվել է <<Էյ Թի Փի>> բարեգործական հիմնադրամի կողմից

տրամադրված շուրջ 150 ծառ և թուփ, ինչն ունենալու է շարունակական բնույթ 2017-2021թթ-ին (տե՛ս աղյուսակ 8): Պատրաստվում ենք տարին երկու անգամ իրականացնել ծառատունկ <<**Մեկ ընտանիք, մեկ անվանական ծառ**>> սկզբունքով, որի հիմնական գաղափարը կայանում է նրանում, որ յուրաքանչյուր բնակիչ կամ ընտանիք համայնքի որևէ հատվածում տնկելու է իր անվանական ծառը և խնամքի համար պատասխանատու է լինելու: Ծառերը երկարակյաց են, և դա մեկ տարվա ծրագիր չէ:

Հայկական վարքագծի մեջ լուրջ խնդիր է. ***եթե իմ անձնական սեփականությունը չէ, ուրեմն ես պատասխանատու չեմ*** մտածելակերպը*:* ՀՀ բնակչության մեծ մասը համայնքային շահը չի դիտարկում որպես սեփականը (չէ որ համայնքը մեր բոլորին է), այլ ինչ որ օտարի, կամ միշտ իրենց դուրս են հանում ընդհանուրի շրջանակներից: Փորձ է կատարվում համայնքի բնակիչների շրջանակներում վերոնշյալ ծրագիրն, ինչպես նաև բոլոր ծրագրերն իրականացնել ոչ թե անձնական շահը համայնքային շահին ստորադասմամբ, այլ այդ երկուսի համադրմամբ:

Աղյուսակ 8. Կանաչապատման ծրագրի շրջանակներում տնկվող դեկորատիվ ծառերի և թփերի տնկիների քանակությունը:

Հ/Հ	**Տնկիների տեսակը**	**Տնկիների թիվը**					
		2016 Փաստ.	2017 Կանխ.	2018 Կանխ	2019 Կանխ.	2020 Կանխ.	2021 Կանխ.
1	Ծառ/հատ	120	200	300	300	300	300
2	Թուփ/հատ	30	100	200	250	250	250

2.4 Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները

Հովտաշեն համայնքը հանդիսանում է հանրապետության միջին սոցիալ-տնտեսական իրավիճակ ունեցող համայնք, որի բյուջեի եկամուտների մեծ մասը կազմում են պետական պաշտոնական տրանսֆերները՝դոտացիա(տե՛ս աղույակ 9), ընդհանուր բյուջեն կազմում է 23261000 դրամ:

Աղուսյակ 9.Համայնքային բյուջեի պլանային կանխատեսումներ

Եկամտի տեսակ		***2016թ. փաստացի***	***2017թ. նախա-տեսված***	***2018թ. կանխա-տեսված***	***2019թ. կանխա-տեսված***	***2020թ. կանխատ եսված***	***2021թ. կանխա-տեսված***
Եկամուտներ ընդամենը		***23261.0***	***23524.5 101,1%***	***24229.5 103.0%***	***24634.5 101.6%***	***24689.5 100.2%***	***25044.5 101.4%***
1	***Հարկային եկամուտներ***	***5499.0***	***4860.0***	***4910.0***	***4960.0***	***5010.0***	***5060.0***
1/1	Հողի հարկ	2800.0	2800.0	2800.0	2800.0	2800.0	2800.0
½	Գույքահարկ	2589.0	1950.0	2000.0	2050.0	2100.0	2150.0
1/3	Գույքահարկ շենք և շինութ.	110.0	110.0	110.0	110.0	110.0	110.0

2	**Տուրքեր**	**118.0**	**120.0**	**120.0**	**120.0**	**120.0**	**120.0**
2/1	Տեղական տուրքեր	118.0	120.0	120.0	120.0	120.0	120.0
3	**Ոչ հարկային եկամուտներ**	**162.5**	**160.0**	**815.0**	**1170.0**	**1175.0**	**1480.0**
3/1	Հողի վարձ.	162.5	160.0	165.0	170.0	175.0	180.0
3.2	Շահաբաժիններ	0	0	650.0	800.0	1000.0	1300.0
4	**Հողի օտարումից**	**97.0**	**1000.0**	**1000.0**	**1000.0**	**1000.0**	**1000.0**
5	**Դոտացիա**	**17.384.5**	**17.384.5**	**17.384.5**	**17.384.5**	**17.384.5**	**17.384.5**
Ծախսեր ընդամենը		**23275.7**	**26245.0**	**26950.0**	**27155.0**	**27410.0**	**27765.0**
	Վարչական բյուջե	**21894.9**	**22533.0**	**22588.0**	**22643.0**	**22698.0**	**22753.0**
1	**Կառավարման մարմնի պահպանում**	12.375.0	**13043.0**	**13043.0**	**13.098.0**	**13153.0**	**13208.0**
2	**Նախադպրոցա-կան ուսուցում**	**5112.0**	**5160.0**	**5160.0**	**5160.0**	**5160.0**	**5160.0**
3	**Աղբահանություն և սան.մաքրում**	**1273.0**	**1200.0**	**1200.0**	**1200.0**	**1200.0**	**1200.0**
4	**Սոցիալապեսան ապահով անձանցաջակցություն**	**1090.0**	**1100.0**	**1100.0**	**1100.0**	**1100.0**	**1100.0**
5	**Հասարակական կազմակերպու-թյուններին աջակցություն**	**90.0**	**150.0**	**150.0**	**150.0**	**150.0**	**150.0**
6	**Պահուստային ֆոնդ**	**1254.9**	**1130.0**	**1.185**	**1.185**	**1.185**	**1.185**
7	**Արտաքին լուսավորության ցանցի շահ. և պահպ. աշխ.**	**350.0**	**350.0**	**350.0**	**350.0**	**350.0**	**350.0**
8	**Մշակույթային միջոցառումների իրականացում**	**250.0**	**270.0**	**270.0**	**270.0**	**270.0**	**270.0**
9	**Գույքի նկատմամբ իրավ. Գրանցում և տեղ. Տրամադրում**		**30.0**	**30.0**	**30.0**	**30.0**	**30.0**
10	**Կենսաբազմազանության և բնության պաշտպանու-թյուն**	100.0	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
	Ֆոնդային բյուջե	**1380.8**	**3712.0**	**4362.0**	**4512.0**	**4712.0**	**5012.0**
1	**Կառավարման մարմնի պահպանում**	**196.0**	**1200.0**	**1200.0**	**1200.0**	**1200.0**	**1200.0**

2	Արտաքին լուսավորության ցանցի շահ. և պահպ. աշխ.	499.8	500.0	500.0	500.0	500.0	500.0
3	Նախադպրոցա-կան ուսուցում	305.0	350.0	350.0	350.0	350.0	350.0
4	Գույքի նկարդմամբ իրավ. գրանցում և տեղ. Տրամադրում		962.0	1612.0	1762.0	1962.0	2262.0
5	Աղբահանություն և սան.մաքրում	200.0	200.0	200.0	200.0	200.0	200.0
6	Մայրուղիների և փողոցների վերանորոգում և հիմնանորոգում	180.0	500.0	500.0	500.0	500.0	500.0

2.5 Զարգացման խոչընդոտներ ու դժվարություններ

Հովտաշեն համայնքի առջև ծառացած ընդհանուր հիմնական խնդիրներն են՝ համայնքի ճանապարհների և համայնքային ենթակայության տակ գտնվող շենք շինությունների անբարեկարգ վիճակը, բնակչության սոցիալապես վատ պայմանները, ինչը մեծապես գյուղատնտեսական անարդյունավետ գործունեության հետևանք է՝ պայմանավորված ոռոգման ջրի սակավությամբ և համապատասխան ոռոգման ցանցի ֆիզիկական և բարոյական մաշվածությամբ, անասնապահության բնագավառում արոտավայրերի պակասությամբ, արտադրական ձեռնարկությունների բացակայությամբ:

Համայնքի զարգացման հիմնական խոչընդոտող գործոններն ու դժվարությունները փորձենք թվարկել ստորև.

1) Գործարար միջավայրի բարելավման և ձեռնարկատիրության խթանման հիմնական խոչնդոտող գործոններն են ներքին և արտաքին ներդրողների բացակայությունը, համայնքի փոքրությունը, իրացման դժվարությունները, բնակիչների շրջանակներում բիզնես գիտելիքների և բիզնես ռիսկի պակասը և այլն:

2) Համայնքի գույքի կառավարումը իրականացնելու խնդրի հիմնական խոչնդոտներն են գործարար միջավայրի և ձեռնարկատիրության ցածր մակարդակը, ֆինանսական ռեսուրսների պակասը, գույքի ֆիզիկական և բարոյական մաշվածությունը, բնակչության մոտիվացիայի պակասը և այլն:

3) Նախադպրոցական կրթության կազմակերպման խոչնդոտներից են ֆինանսական միջոցներ չլինելու պատճառով մանկապարտեզի կիսամյակային շահագործումը և մանկական խաղահրապարակի բացակայությունը:

4) Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը՝ երիտասարդության ներգրավմամբ, խնդրի խոչնդոտներից են համապատասխան մշակույթային և մարզական կառույցների՝ մասնավորապես մշակույթի տան և մարզադաշտի անմխիթար վիճակը, մարզասրահի և գույքի բացակայությունը և դրանց ձեռք բերման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների պակասը:

5) Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանությունը բարելավելու համար խոչընդոտ է աշխատատեղերի և համայնքային բյուջեում սոցիալական օգնության ֆոնդի պակասը, լրացուցիչ եկամուտների ստացման բացակայությունը:

6) Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսումը երիտասարդության ներգրավմամբ խնդրի խոչընդոտներից են համապատասխան երիտասարդական, մարզական կառույցների ու կազմակերպությունների բացակայությունը և գործունեության համար գույքի ձեռք բերման անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների պակասը:

7) Համայնքում բնակարանային շինարարության՝ մասնավորապես նորակառույց տների համար խոչընդոտ է համարվում բնակելի տնամերձ հողամասերի սակավությունը և ֆինանսական միջոցների բացակայությունը:

8) Համայնքի բնակավայրերի կառուցապատումը, բարեկարգումը և կանաչապատումը, համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը, կոմունալ տնտեսության աշխատանքների ապահովումը, ինչպես նաև համայնքային գերեզմանատան պահպանումը և գործունեության ապահովումը խնդրի խոչընդոտներից են աղբամանների, աղբահարթակների բացակայությունը, գերեզմանատան ճանապարհի անբարեկարգ վիճակով պայմանավորված ավտոմեքենաների համար անանցնելիությունը և վերոնշյալ խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայությունը:

9) Պետության պաշտպանության իրականացման աջակցումը խնդրի լուծման համար կարևոր խոչընդոտ է ռազմահայրենասիրական հասարակական կազմակերպությունների բացակայությունը, կամ ոչ լիարժեք գործունեությունը, ինչպես նաև զինկոմիսարիատում հաշվառված համապատասխան տրանսպորտային միջոցների ոչ սարքին վիճակը:

10) Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացման խոչնդոտներից են շենքերի և շինությունների ցածր սեսմակայունությունը, ապաստարանների, թաքստոցների և քաղաքացիների անահատական պաշտպանության միջոցների սակավությունը:

11) Գյուղատնտեսության զարգացմանը խոչընդոտ է ոռոգման ցանցի ֆիզիկական և բարոյական մաշվածությունը, որոշ տեղերում բացակայությունը, գյուղատնտեսական տեխնիկայի պակասը և մաշվածությունը, ջերմոցային տնտեսությունների գերակշիռ մասում ժամանակակից տեխնիկայի և տեխնոլոգիաների բացակայությունը, ժամանակակից տեխնոլոգիաներով և ջեռուցվող ջերմոցային տնտեսությունների սակավությունը:

13) Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպում խնդրի լուծման դժվարությունները կապված են երիտասարդական կազմակերպությունների և ֆինանսական միջոցների սակավության հետ:

14) Համայնքում ծնելիության և բազմազավակության խթանման խոչընդոտներից են, աշխատատեղերի բացակայությունը, բնակչության սոցիալական վատ վիճակը;

15) Համայնքում բնակչության առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրերի իրականացմանը, արդյունավետ և մատչելի բժշկական սպասարկման պայմանների ստեղծմանը խոչընդոտ է այն, որ գործում է միայն բուժամբուլատորիան, իսկ խնդրի լուծման համար անհրաժեշտ այլ համապատասխան կառույցներ, սարքավորումներ, ինչպես նաև դեղատուն առկա չեն:

16) Համայնքային հասարակական կյանքին հաշմանդամների մասնակցության խթանման դժվարությունները կապված են սոցիալական ծանր վիճակի և բնակչության ու հաշմանդամների ընկալումների հետ:

17) Համայնքում առկա ազգային և համամարդկային արժեքներին յուրաքանչյուրի ազատ հաղորդակցմանը խոչընդոտող գործոններից է ազգային և համամարդկային արժեքներ քարոզող միջոցառումների և կազմակերպությունների պակասը;

18) Համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով բարեգործության խթանմանը խոչընդոտում է անհատ բարեգործների, ինչպես նաև հանրապետական և միջազգային կառույցների հետ ոչ նպատակային, լիարժեք և արդյունավետ համագործակցությունը:

19) Երևան քաղաք, մարզկենտրոն ուղևորափոխադրմանը խոչընդոտում է համայնքով անցնող անմխիթար, և երթևեկության համար ոչ պիտանի միջմարզային ճանապարհը[3]:

2.6 Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն

Աղյուսակ 10. Հովտաշեն համայնքի SWOT վերլուծություն

Հովտաշեն համայնքի ուժեղ կողմեր	Հովտաշեն համայնքի թույլ կողմեր
• Գազաֆիկացված է մոտ 97%-ով • Շուրջօրյա ջրամատակարարում • Հասանելի է բջջային կապի 3 օպերատորները • Ֆիզիկական և մտավոր բարձր կարողություններով օժտված աշխատուժ • Մանկապարտեզի առկայություն • Միջնակարգ դպրոցի առկայություն. • Բուժ-ամբուլատորիայի առկայություն. • Հայփոստի առկայություն • Սեփական մեքենայով աղբահանության կազմակերպում • Ուղղակի ընտրությամբ համայնքի ղեկավար և ավագանի ընտրելու հնարավորություն:	• Ներհամայնքային և միջմարզային ճանապարհների անբարեկարգ վիճակ • Ոռոգման համակարգի անբերակարգ վիճակ • Համայնքային ենթակայության տակ գտնվող շենք շինությունների անբարեկարգ վիճակ • Միջնակարգ դպրոցի անբարեկարգ վիճակ • Սոցիալապես ծանր վիճակում գտնվող ընտանիքներ • Արտագնա աշխատանքի մեկնողների թվի աճ • Թերզբաղվածության բարձր մակարդակ • Երիտասարդության ժամանցային վայրերի բացակայություն • Ֆինանսական ռեսուրսների պակաս • Կենտրոնացված կոյուղու բացակայություն
Հովտաշեն համայնքի հնարավորություններ	**Հովտաշեն համայնքի սպառնալիքներ**
• Գյուղի աշխարհագրական դիրքը • Ոռոգման ջրի պաշարի առկայություն • Բերրի հողերի առկայություն	• Գյուղ. մթերքների գների նվազում • Գյուղատնտեսական մթերքների արտահանման դժվարություն • Գյուղ բերքի ցրտահարություն • Արտագաղթ. • Բնակչության աճի ցածր տեմպ

[3] Նշյալ ճանապարհը Արմավիրի մարզը Արարատի, Վայոց Ձորի և Սյունիքի մարզերն, ինչպես նաև ԼՂՀ-ն իրար կապող ամենակարճ հանգույցն է:

3.ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ և ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

3.1 Համայնքի զարգացման տեսլական

Համայնքի զարգացման տեսլականն է ՝ ունենալ ֆինանսապես առավել ինքնաապահովված, բարեկեցիկ, զարգացած և բարձր հեղինակությամբ համայնք, որտեղ մարդիկ կապրեն արժանապատիվ կյանքով:

2017 թվականից մենք կնախաձեռնենք լայնամասշտաբ բարեփոխումների նոր փուլ, որը ներառում է հասարակության կենսագործունեության բոլոր ոլորտները: Այժմ մեր խնդիրն է բարեփոխումների առաջին արդյունքները ձևափոխել կայուն և հարատև ինստիտուցիոնալ հարաբերությունների, դրանք դարձնել բոլորի համար շոշափելի և տեսանելի: Տնտեսական աճ կարող ենք ապահովել արդար, օրենսդրորեն հստակ կարգավորված պայմանների պահպանման և միաժամանակ գյուղացիական տնտեսություններին հասցեական, թափանցիկ աջակցություն ապահովելու դեպքում: Գյուղատնտեսական քաղաքականության շրջանակներում նոր ներդրումների միջոցով աշխատատեղ ստեղծող և արտահանում ապահովող ձեռնարկությունները կստանան առարկայական և թիրախային օժանդակություն: Միջոցառումների այս համախումբը կապահովի սեփականության պատասխանատու և արդյունավետ օգտագործումը, ինչն էլ գյուղատնտեսական ներուժի բացահայտման և իրագործման գրավականն է:

ՏԻՄ-ն ամեն ջանք գործադրելու է անհատ ձեռներեցների, գյուղացիական տնտեսությունների գործունեության պայմանների անշեղ բարելավման միջոցով նրանց եկամուտների շարունակական աճն ապահովելու համար: Հատկապես կարևորվելու է գյուղի և գյուղացու կյանքի բարելավման խնդիրը: Այստեղ թե՛ ավելացվելու են առկա գործիքներով գյուղացիական տնտեսություններին ցուցաբերվող աջակցության ծավալները, թե՛ մեկնարկելու է կարևորագույն ենթակառուցվածքային ծրագրեր՝ գյուղատնտեսության կենսունակությունը լրջորեն բարելավելու համար:

Համայնքային տնտեսությունների զարգացման հեռանկարը, որի հիմքում ընկած է «խելացի համայնքի» ձևավորման ռազմավարությունը հիմնականում կախված է տարբեր տեսլականներից, տեխնոլոգիական բաղադրիչներից, կազմակերպչական և տնտեսական բարեփոխումներից: Առավել ուշագրավ է «խելացի համայնքի» հայեցակարգի սկզբունքների վրա հիմնված Հովտաշեն համայնքի զարգացման միասնական մոտեցումը, որը ներառում է հետևյալ աշխատանքները.

- «Խելացի համայնքի» ռազմավարության զարգացման մշակում և ընդունում:
- Ռազմավարության իրականացման համար շահագրգիռ կողմերի և հասարակության հետ տարվող աշխատանք՝ ապահովելով կողմերի հավասարակշիռ շահերը:
- Աշխատանքային խմբի ստեղծում՝ «խելացի համայնքի» զարգացումը և ներդրումների ներգրավումը խթանելու և վերահսկելու համար:
- Ճանապարհային քարտեզի մշակում, որտեղ նախանշվում են ենթակառուցվածքների օբյեկտները:
- Տեխնիկատնտեսական ցուցանիշներով ներդրումային նախագծերի մշակում և հաստատում:
- Ինտեգրված տարածքի և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագրերի մշակում և ընդունում:
- Համայնքային կազմակերպությունների արտադրական ծրագրերի մշակում և հաստատում, որոնք ուղղված են նորարարության և զարգացման արդիականացմանը:

3.2 Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակները

1. Համայնքի ճանապարհների մասով նախատեսվում է կենտրոնական փողոցի ասֆալտապատման խնդրի լուծում, ինչպես նաև ճանապարհամերձ հատվածների ջրահեռացման և ջրատար առուների վերականգնում և մաքրում:
2. Ոռոգման ջրագծերի բարեկարգում և հիմնանորոգում, նախատեսվում է նոր համակար-գեր կառուցել համայնք-բնակիչ համագործակցության բանաձևի գերակայությամբ:
3. Համայնքի բյուջեի եկամուտների ավելացման համար նախատեսվում է համայնք-մասնավոր հատված համագործակցությամբ ներդրումների իրականացում, որոնք ուղղված կլինեն գյուղատնտեսական արտադրությանը ու ծառայությունների մատուցմանը և համայնքում ձեռնարկատիրության զարգացմանը, համայնքային գույքը նպատակային վարձակալության տրամադրելու աշխատանքներ, մասնավորապես համայնքային հողերի վարձականությամբ տրամադրելը:
4. Աջակցել և խրախուսել գյուղացիական տնտեսությունների՝ կոոպերացիաների կազմավորմանը և զարգացմանը:
5. Միջնակարգ դպրոցի հիմնանորոգում և կոյուղու 60 մետր հատվածի վերակառուցում:
6. Մշակույթի, ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսման բնագավառում նախատեսվում է համայնքի մշակութային շենք շինությունների, մարզադաշտի, մարզահրապարակների, մարզասրահի կառուցապատման, բարեկարգ-ման աշխատանքներ, սպորտային և մշակութային միջոցառումների անցկացում:
7. Կանաչապատման մասով նախատեսվում է կանաչապատ տարածքների ավելացում՝ ծառատունկ, փողոցների մաքրման աշխատանքներ:
8. Նախադպրոցական դաստիարակության բնագավառում նախատեսվում է ցուցաբերել աջակցություն գործող մանկապարտեզի պայմանների բարելավման ուղղությամբ:
9. Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության և քաղաքացիական պաշտպանության բնագավառում նախատեսվում է դասընթացների կազմակերպում, բնակչությանն իրազեկման ազդանշանային սարքավորումների տեղադրում, ապաստարանների կառուցում:
10. Պետական պաշտպանության աջակցման բնագավառում նախատեսվում է զինկոմիսարիատի հետ փոխհամագործակցություն, <<Աշխարհազոր>> ռազմա-հայրենասիրական ՀԿ-ի հետ համագործակցության շրջանակներում <<Մարտական պատրաստության ակումբի>> հիմնում:
11. Համայնքի սոցիալական պաշտպանության բնագավառում նախատեսվում է սոցիալա-կան նպաստների տրամադրում, ինչպես նաև բարեգործական կազմակերպությունների հետ համագործակցության շրջանակներում բնակիչներին որոշակի օգնության տրամադրում:

3.3 Համայնքի զարգացումն ապահովող ծրագրային արդի ուղղություններ

Ինչպես վերևում արդեն նշվեց, որ համայնքային խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ սակավ ֆինանսական և այլ ռեսուրսների համատեքստում անհրաժեշտություն է առաջանում նոր մոդելների և մոտեցումների մշակումն ու ներդրումը: ՀԶԾ համատեքստում անընդհատ փորձելու ենք սահմանված խնդիրների լուծման ավանդական տարբերակներին զուգահեռ վերլուծել, մշակել և ներդնել ավելի արդիական գիտականորեն հիմնավորված և գործնա-

կանում իրենց արդարացրած համայնքային զարգացմանը միտված ծրագրեր: Այդ ծրագրերից են օրինակ՝

1.Աշխատատեղերի և սոցիալական խնդիրների լուծման համար նախատեսվում է համայնք-մասնավոր համագործակցությամբ ստեղծել <<Հովտաշեն>> ՓԲԸ:

2. Մասնակցային կառավարման և բնակչության՝ տեղական ինքնակառավարմանը ներգրավվածության բարձրացման համար փոխմերի նեկայացուցիչներից ձևավորված Հովտաշենի քաղաքացիական նախաձեռնության խորհուրդի(ՀՔՆԽ) ստեղծումը:

Աշխատատեղերի և սոցիալական խնդիրների լուծման համար նախատեսվում է համայնք-մասնավոր համագործակցությամբ ստեղծել <<Հովտաշեն>> ՓԲԸ: Ծրագրի գաղափարն է Հովտաշեն համայնքում գյուղմթերքների արտադրության կազմակերպումը ջերմոցային տնտեսություններում և բացօթյա տարածքներում: Բիզնես ծրագիրը բաղկացած է հետևյալ մասերից՝

- սոցիալապես անապահով ընտանիքների տնամերձ հողամասում ժամանակակից տեխնոլոգիաներով ջերմոցային տնտեսությունների հիմնում նոր ձևավորված ընկերության միջոցների հաշվին և ոչ համայնքային մասնավոր հատվածի ներգրավում ու նրանց պատվերով ջերմոցային տնտեսությունների հիմնման և շահագործման ծառայությունների մատուցում:
- գյուղնշանակության տեխնոպարկի ստեղծում և համապատասխան ծառայությունների մատուցում
- բաց գրունտում գյուղատնտեսական գործունեության ծավալում

Ծրագրի նպատակն է առաջին փուլում մեր համայնքի բնակիչներից առանձնացնել այն խմբերին, ովքեր գտնվում են սոցիալապես ծանր վիճակում և նրանց սեփական տնամերձ հողատարածքում պայմանագրային հիմունքներով ստեղծել ժամանակակից տեխնոլոգիաներով ջերմոցային տնտեսություններ՝ ստեղծելով նախ աշխատատեղ տվյալ բնակիչների համար անմիջապես իր <<դռան դիմաց>> և ապահովել կայուն եկամուտ հողամասի վարձավճարի տեսքով, ինչպես նաև լուծել սոցիալական խնդիր. պայքար գործազրկության և աղքատության դեմ:

Կազմակերպությունը մատուցելու է ծառայություններ հետևյալ ուղղություններով՝

1. Քաղաքբնակ մասնավոր սեկտորից ներգրավել անձանց, ովքեր ունեն դրամական միջոցներ և ցանկնում են հիմնել ջերմոցային տնտեսություններ: Նրանց և համայնքի չմշակվող հողատարածքներում աջակցել՝ հիմնելու ջերմոցային տնտեսություններ և զբաղվել դրանց շահագործմամբ՝ մատուցված ծառայությունների դիմաց վարձավճարով:
2. Ստեղծել իրացման բաժին՝ աջակցելով բնակիչներին բերքի իրացման հարցում ՀՀ-ում և ԵԱՏՄ տարածքում որոշակի կոմիսիոն վճարի դիմաց:
3. Ստեղծել գյուղմեքենաների տեխնոպարկ և մատչելի գներով ծառայություններ մատուցել:
4. Դառնալ համայնքի հողագործ բնակչի վստահելի գործընկերը համատեղ ուժերով խոշոր հողակտորներում հողագործության ծավալման հարցում՝ ստանալով եկամուտ մատուցված ծառայությունների և ներդրված միջոցների վերադարձից և ներդրված միջոցների՝ 5-10% հավելավճարից:

Պահանջվող գումար՝ 30.000.000 մլն դրամ

Աշխատողների նախատեսվող քանակ՝ սկզբնական 6-8

Շուկայի ուսումնասիրությունը կազմակերպել հետևյալ ուղղություններով՝

ա) գյուղմթերքների արտադրության կտրվածքով. ներհայաստանյան և ԵԱՏՄ շուրջ 180.000.000 միլիոնանոց շուկան վերջի 3-4 տարիների գյուղմթերքների շուկայի ուսումնասիրությունն և վիճակագրական տվյալների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ այս ոլորտում ԵԱՏՄ տարածքում պահանջարկը աճող է, իսկ ջերմոցային տնտեսությունների բերքի նկատմամբ պայմանավորված սեզոնայնությամբ զարգացող է նաև հայկական շուկայում:

բ) գյուղտեխնիկայի և ջերմոցային տնտեսությունների շահագործման ծառայությունների մատուցման կտրվածքով հիմնական թիրախն է մեր համայնքն ու հարակից համայնքները, որտեղ, ըստ էության, նկատվում է գյուղտեխնիկայի իրական պահանջ՝ պայմանավորված մասնավորի ձեռքում գտնվող առկա տեխնիկայի բարոյական և ֆիզիկական մաշվածությամբ:

Ձեռնարկության մարքեթինգային քաղաքականություն:

Գովազդային և առաջմղման քաղաքականություն. - գովազդային քաղաքականության հիմնական ուղղություններն են լինելու ֆինանսական ռեսուրսներ տիրապետող քաղաքաբնակ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ովքեր ցանկություն ունեն ծավալելու գյուղա-տնտեսական գործունեություն՝ մասնավորապես ջերմոցային տնտեսությունների վարում, որոնց շրջանակներում պետք է իրականացնել մարքեթինգային քաղաքականություն՝ օգտագործելով սոցիալական ցանցերը, ինչպես նաև ուղիղ մարքեթինգի՝ մասնավորապես անհատական վաճառքի տեխնոլոգիաները:

Տարածման կապուղիների ձևավորման հարցում. - նախատեսվում է ԵԱՏՄ տարածքում Հայաստանից դուրս բնակվող արմատներով հովտաշենցիների հետ միասին իրացման վաճառքի ցանց ստեղծել, որոնց միջոցով հնարավոր կլինի ԵԱՏՄ-ում մասնավորապես ՌԴ-ում իրացնել հայկական բարձրորոկ բերքը:

Գնային քաղաքականություն. - գյուղմթերքների կտրվածքով որոնք արտահանվելու են վարվելու է *«բարձր որակ, բարձր գին»* քաղաքականությունը հենվելով ժամանակի ընթացքում ձևավորված հայկական մթերքների յուրահատուկ և որակական հատկանիշների վրա: Իսկ գյուղտեխնիկայի մատուցած ծառայությունների կտրվածքով՝ վարվելու է *«բարձր որակ, ցածր գին»* քաղաքականություն՝ հենվելով տեխնիկաների արդիականության և պետության կողմից վառելանյութերի սուբսիդավորման քաղաքականության վրա:

Ծրագրի սոցիալ տնտեսական ազդեցությունը

Ծրագիրը հիմնականում միտված է համայնքում առկա սոցիալ-տնտեսական խնդիրների լուծմանը: Ձևավորված եկամուտները հիմնականում ուղղվելու են համայնքային բյուջե և մասնավոր հատված, համապատասխանաբար 40% և 60%: Այս եկամուտները զգալիորեն կավելացնեն մեր համայնքի բյուջեի սեփական եկամուտները, որոնք վերջին տարիներին կազմել են մոտավորապես 4,5 մլն դրամ: Ինչ վերաբերվում է սոցիալական խնդիրների լուծմանը, ապա այս դեպքում սկզբնական թիրախ ընտրվելու է սոցիալապես անապահով ընտանիքները, որոնք ունեն անձնական սեփականություն հանդիսացող տնամերձ հողատարածքներ, սակայն չունեն հնարավորություն ժամանակակից

տեխնոլոգիաներով ջերմոցային տնտեսությունների հիմնման և շահագործման հնարավորություններ: Վերոնշյալ բնակիչների հետ նախատեսվում է կնքել տնամերձ հողամասի վրա ջերմոցային տնտեսությունների հիմնման և շահագործման պայմանագիր՝ այս ամենի արդյունքում սոցիալապես անապահով բնակիչը՝ Հովտաշեն ՓԲԸ-ն ի դեմս համայնքի և մասնավորի կվերածվեն ակտիվ և փոխշահավետության հիման վրա ձևավորված գործընկերների՝ Հովտաշեն ՓԲԸ-ի պատասխանատվության գերակայությամբ:

Մասնակցային կառավարման և բնակչության՝ տեղական ինքնակառավարմանը ներգրավվածության բարձրացման համար փոխմերի նեկայացուցիչներից ձևավորված Հովփաշենի քաղաքացիական նախաձեռնության խորհուրդի (ՀՔՆԽ) սփեղծումը: Քաղաքացիական հասարակությունը Հովտաշենում խիստ դանդաղ է զարգանում: Այն դեռևս չի կարող հանդես գալ որպես սոցիալապես նշանակալից ինստիտուտների միասնական ամբողջություն, որոնք նպաստում են ամբողջ հասարակության և առանձին անհատների ինչպես առաջնային, այնպես էլ երկրորդական կարիքների բավարարմանը, մարդու ունիվերսալ իրավունքների և ազատությունների իրացմանը: Այս պարագայում, եթե հասարակությունը ինքնուրույն չի կարողանում ներգրավվել համայնքային կյանքին, ապա պետք է ՏԻՄ-ը հնարավոր ուղիներ գտնի համայնքի բնակչությանը համայնքային կյանքին և, առհասարակ, զանազան գործընթացներին վերջիններիս մասնակցության ակտիվության բարձրացման համար՝ ձևավորելով համայնքային իշխանական կառուցվածքից դուրս, բայց ոչ համայնքի սահմաններից դուրս յուրատեսակ հասարակական հարաբերությունների համակարգ: Այս, այսպես կոչված, ոչ քաղաքական հարաբերությունների ամբողջությունը կարելի է անվանել *Հովփաշենի քաղաքացիական նախաձեռնության խորհուրդ (ՀՔՆԽ):* Վերջինս քաղաքացիների ինքնակառավարմանը մասնակցության կամավոր սկզբունքով ձևավորող խորհուրդ է, որը կախում չունի համայնքային իշխանության անմիջական միջամտությունից և ինքնակամ, ինքնակազմավորվող, հասարակական հիմունքներով գործող կառույց է լինելու: Այն վերաբերելու է կամավոր խմբային գոծառույթների ոլորտին՝ համատեղ հետաքրքրությունների, նպատակների եւ արժեքների շուրջ: ***Ձևավորվելու է համայնքում բնակվող փոխմերի առաջադրած պափվիրակներից:*** Նախօրոք կազմվելու են համայնքի բնակիչների տոհմածառեր և յուրաքանչյուր տոհմից մեկ տղամարդ և մեկ կին պատվիրակ ներկայացնելու իրավունք է տրվելու: Տարին առնվազն երկու անգամ նախատեսվում է խորհրդի ընդլայնված կազմով նիստ:

Հովփաշեն համայնքի քաղաքացիական նախաձեռնության խորհուրդը իրենից ներկայացնելու է հանրային փարածություն ՏԻՄ-ի և բնակիչների միջև, որփեղ մարդիկ կարող են ծավալել քննարկումներ և ձեռնարկել միջոցառումներ: Այլ կերպ ասած, ՀՔՆԽ-ն կամավոր խմբային գործառույթ է լինելու, որի շուրջ համախմբվելու են մարդիկ՝ զարգացնելու և/կամ փոփոխելու որևէ մասնավոր գործընթաց:

ՀՀ-ում տեղական ինքնակառավարման համակարգում քաղաքացիական հասարակության յուրահատուկ դրսևորման մի ձև է նաև ավագանու ինստիտուտի առկայությունը, *սակայն ընփրություններից հեփո ոչ միշփ է, որ ավագանին ներկայացնում կամ փիրապեփում է համայնքային նեղ շերփերի խնդիրներին ու դրանց լուծման փարբերակներին*: Ուստի ՀՔՆԽ-ի ստեղծումը և նրա կողմից գործունեության ծավալումը պահանջված անհրաժեշտություն է ընդհանուր հասարակության, ինչպես նաև դրա նեղ շրջանակների՝ տեղական ինքնակառավարմանը մասնակցության գործում: Այսպես նրա խնդիրներն, անհրաժեշտաբար, ենթադրում են ժողովրդավարական սկզբունքներով կառավարվող համայնք և ակտիվ

երկխոսություն ու համագործակցություն բնակչության և համայնքի կառավարման կառույցների հետ:

ՀՔՆԽ *ինստիտուցիոնալ միջուկն այն է, որ այն ստեղծվում է ՏԻՄ-ի, սակայն ձևավորվում է քաղաքացիների նախաձեռնողական խմբերից և որոշակի մասնավոր ու առարկայական հարցերի համար կարող է հանդիսանալ տեղական ինքնակառավարման այլընտրանքային տարբերակ: Հետևաբար «նպատակահարմար է համայնքի քաղաքացիական հասարակության դերը սահմանել այսօրվա պայմաններում՝ նկատի առնելով գործող ՏԻՄ կառուցվածքը, մասնավորապես ավագանու ինստիտուտի քաղաքական ուղվածությունը, որը շատ հաճախ հարում է համայնքի ղեկավարի քաղաքական ուղղվածությանը, այսինքն շատ հաճախ համայնքը կառավարվում է մեկ քաղաքական կուրսով, որի արդյունքում նկատվում է լայն զանգվածների տեսակետների ու կարծիքների, ինչպես նաև գործընթացներին նրանց ներգրավվածության ու մասնակցության շրջանակների նեղացում:*

Համայնքային գործընթացի հիմնային բաղադրիչներից է հասարակական մասնակցությունը, որը ներկայացուցչական ժողովրդավարության դրսևորման բարձրագույն ձև է: Այդ պատճառով էլ հասարակական մասնակցությունը պետք է լինի տեղեկացված ու նպատակամետ կազմակերպված: Իսկ դա հնարավոր է զարգացած քաղաքացիական հասարակության, հայացքների արտահայտման և հասարակական մասնակցության հարթակների առկայության դեպքում: ***Որպես այդպիսի հարթակ կարող է հանդես գալ ՀՔՆԽ-ի նիստերը:*** *Ակնհայտ է, որ նման փոխգործակցությունը հնարավոր է միայն այն դեպքում, երբ կառավարման նպատակների սահմանմանը և դրանց իրականացմանը ներգրավվում են տարբեր բնակիչներ՝ արյունակցական խմբերի՝ տոհմերի, ներկայացուցիչներ:* Այսպիսով ձևավորվում է **շահերի ներկայացուցչության բազմակարծության մոդել՝** հասարակությունն ամբողջությամբ ընդգրկող տարբեր խմբերի շահերի հավասարակշռության ապահովմամբ:

Այստեղ օրինաչափ հարց է ծագում. ինչպե՞ս հասնել նրան, որ ՀՔՆԽ-ն դառնա ***իրական հասարակական ֆոռմալ և արդյունավետ գործող կառույց:*** Հովտաշենում գոյություն ունի բավականին սրտացավ և շահագրգիռ մարդկանցից բաղկացած շերտ, որոնք կարող են աջակցել համայնքային խնդիրների լուծմանը՝ իրենց մտավոր, ֆիզիկական, ֆինանսական և այլ կարողություններով: Կարծում ենք, նրանք, ովքեր ծանոթ են Հովտաշեն համայնքի իրականությանը, մտովի անմիջապես կկազմեն տոհմածառերի ներկայացուցիչներից կազմված ցուցակ: Մտնելով խորհուրդ՝ նրանք կանեն ամեն ինչ, որպեսզի լուծվի որոշակի խմբի համար կարևոր կոնկրետ խնդիրներ՝ նպաստելով նաև ընդհանուր համայնքային խնդիրների լուծմանը: Համայնքի հասարակական կյանքին հարկավոր է նաև երիտասարդ և եռանդուն մարդկանց ներհոսք, խորհուրդի մեջ նախատեսվում է առանձին երիտասարդական թևի ստեղծում նույն մոդելով, այն է՝ ***յուրաքանչյուր տոհմածառից մեկ պատվիրակ***:

Ընդհանրացնելով, այս բնագավառում խորհրդի առաջնահերթ խնդիրներից է համայնքային գործընթացներին ակտիվ մասնակցությունը, ինքնակազմակերպվելը, արդյունավետ կառավարման և բարեկեցության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումների ձեռնարկումը: Անգնահատելի է նաև համայնքի ղեկավարի և խորհրդի համագործակցության ազդեցությունը վերը նշված խնդիրների լուծման հարցում, երբ կլոր սեղանի շուրջ հավաքվելով վեր են հանվում հիմնական խնդիրները և մշակվում լուծման տարբերակները:

Իր հերթին էլ ՀՔՆԽ-ի գործունեության ընթացակարգերը կարելի է խմբավորել երկու հակադարձ հարթություններում՝ հակազդող կամ վերհասկող (դեմ) և ազդող կամ բացահայտող (կողմ), որոնք արտացոլված են գծապատկեր 2.-ում:

Գծապատկեր.2 ՀՔՆԽ-ի գործունեության ընթացակարգերը

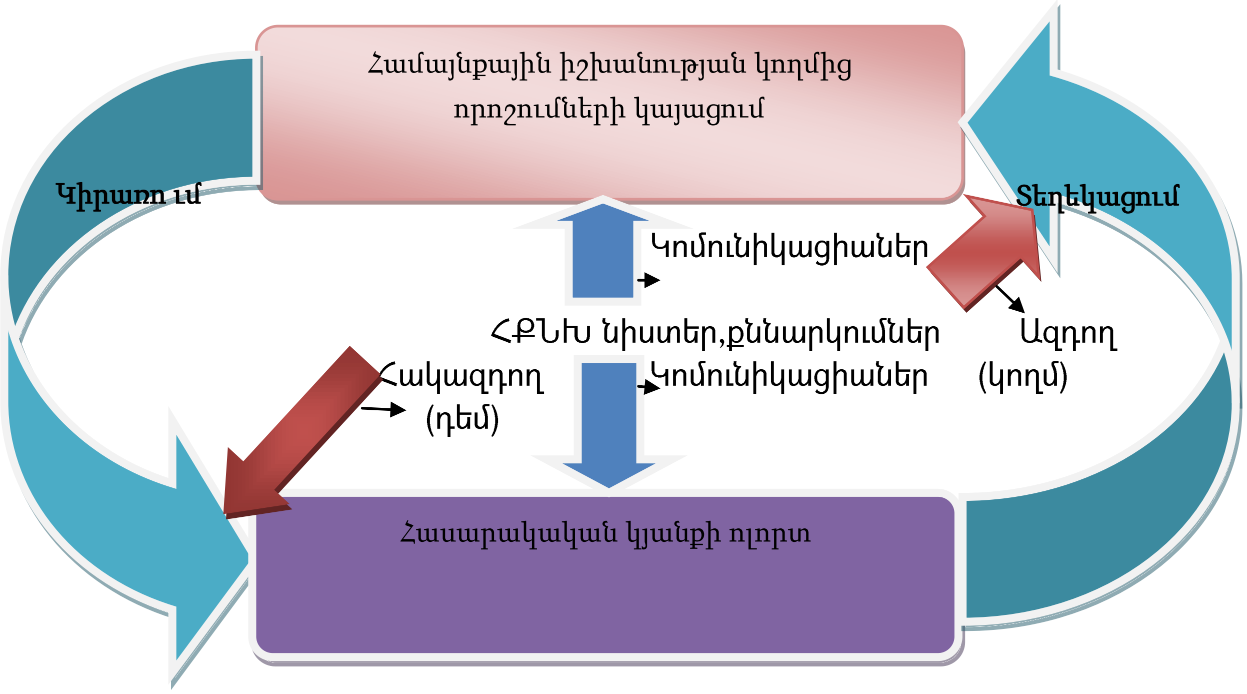

ՀՔՆԽ-ը տիրապետելով հասարակական բավականաչափ ռեսուրսների, այն օղակն է, որը կարող է ստեղծել ներքևից վերև ուղղահայաց կապ՝ որոշումներ ընդունելու լիազորությամբ օժտված իշխանական մարմիններին հասարակական պահանջները լսելի դարձնելու նպատակով: Հետևաբար, այդ ուղղահայաց կապը հիմնարար և անհրաժեշտ նախապայման է ժողովրդավարության և քաղաքացիական հասարակության ձևավորման համար:
Ընդհանուր առմամբ ՀՔՆԽ-ի անելիքները կարելի է խմբավորել մի շարք կարևորագույն ենթաոլորտներում, որտեղ ներկա մարտահրավերների պայմաններում անելիքները առավել հրատապ են: Դրանք են՝

- *ՏԻՄ աշխատանքների նկատմամբ վերահսկողություն, արդյունքում գործունեության թափանցիկության նկատմամբ պահանջատիրական մոտեցում:*
- *Կառավարման գործընթացներին մասնակցություն, ներգրավվածություն:*
- *Ինքնակազմակերպմամբ և ՏԻՄ աջակցությամբ համայնքային որոշակի լոկալ խնդիրների սահմանում և լուծում:*
- *Գյուղացիական տնտեսությունների գոծունեության արդյունավետության բարձրացում ինքնակազմակերպմամբ և հանրային կառավարմամբ:*
- *Բնակիչների շահերի պաշտպանություն և այլն:*

3.4 Հովտաշեն համայնքի զարգացման ծրագրի հիմնական ուղղությունները՝ ըստ առաջնահերթության

1. Միջմարզային կենտրոնական ճանապարհի ասվալտապատում,
2. ոռոգման ցանցի բարելավում,
3. համայնք-մասնավոր բանաձևով <<Հովտաշեն>> ՓԲԸ-ի ստեղծում,
4. ՀՔՆԽ-ի ստեղծում և մշակույթի տան վերանորոգում՝ դահլիճը որպես խորհրդի նիստերի անցկացման վայր ծառայեցնելու համար,

5. համայնքի կենտրոնական փողոցների լուսավորում,
6. կիսակառույց եկեղեցու շինարարական աշխատանքների ավարտում և 3000 քմ հարակից տարածքի կանաչապատում ու բարեկարգում,
7. մանկապարտեզի տարածքի կանաչապատում և մանկական խաղահրապարակի հիմնում,
8. մարզադաշտի վերանորոգում և մարզասրահի կառուցում,
9. համայնքի միջնակարգ հանրակրթական դպրոցի վերանորոգում և կոյուղու 60 մետր հատվածի վերականգնում:

3.5. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշները

Աղյուսակ 11. Սեփական եկամուտների դինամիկան 2017-2021թթ. բացարձակ և հարաբերական կանխատեսումները

Սեփ. եկամ.	2016թ.		2017թ.		2018թ.		2019թ.		2020թ.		2021թ.	
	Բաց./	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%
	5876.5	25,2	6140.0	26.1	6845.0	28.0	7250.	29,0	7305.0	29.8	7660.0	30.5

Աղյուսակ 12. 2017-2021թթ աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին. բացարձակ և հարաբերական կանխատեսումները

Աղքատության շեմից ցածր ընտանիքների թիվը	2016թ.		2017թ.		2018թ.		2019թ.		2020թ.		2021թ.	
	Բաց./	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%
	32	12.3	28	10.7	23	8.8	17	6.5	14	5.3	12	4.6

Աղյուսակ 13. 2017-2021թթ. համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխության բացարձակ և հարաբերական կանխատեսումները

Բնակիչների թիվ	2016թ.		2017թ.		2018թ.		2019թ.		2020թ.		2021թ.	
	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%
	16	1,4	10	0,88	10	0,87	10	0,86	10	0,85	10	0,84

Աղյուսակ 14. 2017-2021 թթ. համայնքում առկա կոոպերացիաների թվի բացարձակ և հարաբերական կանխատեսումները

Կոոպերացիաների թիվ	2016թ.		2017թ.		2018թ.		2019թ.		2020թ.		2021թ.	
	Բաց./	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%	Բաց.	%
	0	0	1	100	2	200	2	66	2	40	2	28,5

4. ՀԶԾ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ

Աղյուսակ 15.Համայնքի առաջնային ծրագրերի արժեքները և ֆինանսավորման ուղիները[4]

Հ/Հ	Ծրագրի անվանումը	Արժեքը/ դրամ	Հնարավոր ներդրողները
1	Միջմարզային կենտրոնական ճանապարհի ասվալտապատում	160.000.000,0	Պետական բյուջե, միջազգային կազմակերպություններ
2	Ոռոգման ցանցի բարելավում	20.000.000,0	Համայնք, բնակիչներ, միջազ-գային կազմակերպություններ,
3	Համայնք-մասնավոր բանաձևով <<Հովտաշեն>> ՓԲԸ-ի ստեղծում	30.000.000,0	Համայնքի բյուջե, մասնավոր
4	ՀՀՔՆԽ-ի ստեղխծում և մշակույթի տան վերանորոգում՝ դահլիճը որպես խորհրդի նիստերի անցկացման վայր ծառայեցնելու համար:	15.000.000,0	Պետական բյուջե, համայնքային աշխատուժ, միջազգային գրանտայինն կազմակերպություններ
5	Համայնքի կենտրոնական փողոցների լուսավորում:	4.000.000,0	Համայնքային բյուջե
6	Կիսակառույց եկեղեցու շինարարական աշխատանքների ավարտում և 3000քմ հարակից տարածքի կանաչապատում ու բարեկարգում:	18.000.000,0	Բարեգործական կազմակերպություններ և անհատներ, համայնքային աշխատուժ
7	Մանկապարտեզի տարածքի կանաչապատում և մանկական խաղահրապարակի հիմնում:	3.000.000,0	Համայնքային բյուջե, աշխատուժ և բարեգործական կազմակերպություն
8	Մարզադաշտի վերանորոգում և մարզասրահի կառուցում	17.000.000,0	Համայնքային բյուջե, ՀՀՖԱՖ, բարեգործական կազմակերպ.
9	Համայնքի միջնակարգ հանրակրթական դպրոցի վերանորոգում և կոյուղու 60 մետր հատվածի վերականգնում:	15.000.000,0	Պետական և համայնքային բյուջե,

5.ՀԶԾ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ

ՀՀԶԾ մոնիթորինգի իրականացումը ամփոփել՝ ըստ հավելված 8-ում բերված ՀՀԶԾ մոնիթորինգի անձնագրի:

[4] Տե´ս հավելված 7

Հավելված 1

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի   Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

« Միջմարզային գյուղամիջյան կենտրոնական ճանապարհի ասֆալտապատում »

(Ծրագրի անվանումը)

<table>
<tr><td>Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը</td><td colspan="7">Համայնքում բարեկարգ ճանապարհներ և երթևեկության բնականոն ընթացքի ապահովում:</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի անմիջական նպատակ</td><td colspan="7">Բարեկարգ կենտրոնական ճանապարհի առկայությունը ավելի արդյունավետ կդարձնի երթևեկությունը,և կնպաստի գյուղացու բերքի՝ դեպի շուկա ավելի արագ և արդյունավետ տեղափոխմանը: Մասամբ կբեռնաթափվեն նաև Մասիս և Երևան քաղաքները, կաշխուժանա համայնքային շարժը:</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ</td><td colspan="7">1. Գյուղամիջյան ճանապարհի կենտրոնական հատվածի ասվալտապատում</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ցուցանիշներ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td>Ասվալտապատում/կմ</td><td>-</td><td>0,6</td><td>0,6</td><td>0,6</td><td>0,3</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="7">2. Հարակից առուների բետոնե կիսախողովակների տեղադրում և առկա վերանորոգում.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ Ջրատար առվի կառուցում/ մետր</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td>-</td><td>600</td><td>-</td><td>-</td><td></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական գործողությունները</td><td>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ
1.1 ֆինանսական միջոցների հայթայթում
1.2 Նախագծի պատվիրում
2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ
2.2 ճանապարհի ասֆալտապատում և բետոնե առվի կառուցում</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի բյուջեն</td><td>Ընթացիկ ծախսեր՝ 10.000.0000
Կապիտալ ծախսեր՝ 150.000.000
Ընդհանուր բյուջեն՝ 160.000.000</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական ռիսկերը</td><td>Ֆինանսական միջոցների պակաս</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական շահառուները</td><td>Հովտաշեն համայնքի ողջ ազգաբնակչությունը, դեպի Արմավիրի մարզ գնացող մեքենաների վարորդները(Նշյալ ճանապարհը Արմավիրի մարզը Արարատի, Վայոց Ձորի և Սյունիքի մարզերն, ինչպես նաև ԼՂՀ-ն իրար կապող ամենակարճ հանգույցն է)</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի սկիզբ և ավարտ</td><td>2017-2020</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի համառոտ նկարագրություն</td><td>Հովտաշեն համայնքով է անցնում Վայոց Ձորի, Սյունիքի մարզերը և ԼՂՀ-ն Արմավիրի մարզին կապող ամենակարճ ճանապարհը, որը գտնվում է չափազանց վատ և անմխիթար վիճակում: Անձրևոտ եղանակներին գոյանում են ջրով լի այնպիսի փոսեր, որոնք տեղ-տեղ անհնարին են դարձնում թեթև մարդատար մեքենաների երթևեկությունը: Գռունտը թուլացել է, և նույնիսկ կոճապատման աշխատանքները չեն տալիս նպատակային արդյունք, ինչը անարդյունավետ ծախսեր է առաջ բերում: Ընդհանուր ճանապրհը 2,1 կմ է: Առաջին փուլում նախատեսվում է միջոցներ հայթայթել 0,6կմ հատվածի ասվալտապատման համար, վերջինս ճանապարհի ամենաանմխիթար հատվածն է և երթևեկության համար ոչ պիտանի: Ծրագրի իրականացումից հետո համայնքում տրանսպորտային միջոցները կերթևեկեն անվտանգ, գյուղացիները հեշտ և արագ կհասնեն սպառման շուկաներ:</td></tr>
</table>

Հավելված 2

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի   Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

« Ոռոգման ցանցի բարելավում »

(Ծրագրի անվանումը)

<table>
<tr><td>Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը</td><td colspan="7">Գյուղատնտեսական ոռոգվող հողերի ոռոգման հին ցանցերի բարելավում և նորերի կառուցում</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Ծրագրի անմիջական նպատակ</td><td colspan="7">Գյուղատնտեսական գործունեության արդյունավետության բարձրացում և ծավալների ավելացում</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ Արդյունավետ և պարբերաբար ոռոգվող հողերի աճ/%</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td>-</td><td>20</td><td>15</td><td>15</td><td>15</td><td>15</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ</td><td colspan="7">1. Այգիների բերքատվության բարելավում</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ Մրգերի և հատապտուղների ծավալային աճ/տոննա</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td>102</td><td>117</td><td>135</td><td>154</td><td>173</td><td>192</td></tr>
<tr><td colspan="7">2. Բանջարաբոստանային կուլտուրաների մշակության արդյունավետության բարձրացում</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ Բանջարաբոստանային կուլտուրաների աճ/տոննա</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td>305</td><td>356</td><td>389</td><td>422</td><td>455</td><td>494</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական գործողությունները</td><td colspan="7">1-ին և 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ
1.1.նախագծերի կազմում,
1.2.համապատասխան ֆինանսական միջոցների ձեռքբերում,
1.3 բետոնե և հողային գրունտով առուների կառուցում,
1.4 ջրի պոմպերի տեղադրում և շահագործում,
1.5 կազմակերպչական աշխատանքներ:</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի բյուջեն</td><td colspan="7">Ընթացիկ ծախսեր՝
Կապիտալ ծախսեր՝
Ընդհանուր բյուջեն՝ 20.000.000 մլն դրամ</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական ռիսկերը</td><td colspan="7">Ֆինանսական միջոցների պակասը</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական շահառուները</td><td colspan="7">Ոռոգվող հողերի սեփականատերեր</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի սկիզբ և ավարտ</td><td colspan="7">2017-2021</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի համառոտ նկարագրություն</td><td colspan="7">Համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության հողերը կազմում են շուրջ 283.71 հա, որից 178,57 հա 324 քաղաքացիների սեփականությունն է: Գյուղատնտեսական հողահանդակները ոռոգելի են, դրանք զբաղեցնում են ողջ մակերեսի 69%: Համայնքի հողերի 40.9% օգտագործվում է որպես վարելահողեր՝ զբաղեցնելով մոտ 166.88 հա: Պտղատու և խաղողի այգիները կազմում են համապատասխանաբար 12.76հա և 4.30հա: Մշակում են ջերմասեր բանջարաբոստանային կուլտուրաներ, պտուղներ: Համայնքում ներկայումս առկա ոռոգման ցանցը անմխիթար վիճակում է, ինչի արդյունքում գնալով նվազում է վարելահողերում գյուղատնտեսական գործունեության ծավալները, արդյունքում էլ շատ հողակտորներ հայտնվել են անապատացման եզրին:Անհրաժեշտ է ապահովել առավել բարձր բերքատվություն՝ նոր և բարեկարգ ոռոգման համակարգի կառուցմամբ:</td></tr>
</table>

Հավելված 3

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

« Համայնք-մասնավոր բանաձևով <<Հովտաշեն>> ՓԲԸ-ի ստեղծում»

(Ծրագրի անվանումը)

<table>
<tr><td>Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը</td><td colspan="7">Աշխատատեղերի և սոցիալական խնդիրների լուծում, գյուղատնտեսության զարգացում՝ մատչելի և բարձրակարգ գյուղատնտեսական ծառայությունների մատուցմամբ:</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի անմիջական նպատակ</td><td colspan="7">Ծրագրի նպատակն է համայնք-մասնավոր համագործակցությամբ ստեղծել <<Հովտաշեն>> ՓԲԸ և համայնքում գյուղատնտեսական գործունեություն կազմակերպել ջերմոցային տնտեսություններում և բացօթյա տարածքներում:</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ</td><td colspan="7">1. Աշխատատեղերի ստեղծում</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ
Աշխատատեղ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td>-</td><td>2</td><td>6</td><td>9</td><td>11</td><td>15</td></tr>
<tr><td colspan="7">2. Համայնքային բյուջե կայուն եկամուտների ապահովում</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ
եկամուտներ/ հազար դրամ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td>-</td><td>200</td><td>800</td><td>1500</td><td>2000</td><td>3000</td></tr>
<tr><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական գործողությունները</td><td colspan="7">1-ին և 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ
1.1.Բիզնես պլանի քննարկում մասնավոր սեկտորի հետ,
1.2.Շահագրգիռ ներդրողների հետ <<Հովտաշեն>> ՓԲԸ-ի հիմնադրում
1.3 Գյուղ տեխնիկայի ձեռքբերում (գնում, լիզինգ)
1.4 Սոցիալապես անապահով ընտանիքների հետ պայմանագրերի կնքում և ջերմոցների հիմնում
1.5 Բնակիչների հետ իրենց վարելահողերում գյուղատնտեսական գործունեության ծավալում:</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի բյուջեն</td><td colspan="7">Ընթացիկ ծախսեր՝ 2.000.000 դրամ
Կապիտալ ծախսեր՝ 28.000.000 դրամ
Ընդհանուր բյուջեն՝ 30.000.000 դրամ</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական ռիսկերը</td><td colspan="7">Ֆինանսական ռեսուրսների պակաս, գյուղատնտեսության անբերնպաստ արտաքին միջավայրը(շուկան)</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական շահառուները</td><td colspan="7">Համայնքի սոցիալապես անապահով ընտանիքները, համատեղ գյուղատնտեսական գործունեություն ծավալելու ցանկություն հայտնող համայնքի բնակիչները և քաղաքաբնակ ներդրողները:</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի սկիզբ և ավարտ</td><td colspan="7">2017թ-</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի համառոտ նկարագրություն</td><td colspan="7">Ծրագրի նպատակն է առաջին փուլում մեր համայնքի բնակիչներից առանձնացնել այն խմբերին, ովքեր գտնվում են սոցիալապես ծանր վիճակում և նրանց սեփական տնամերձ հողատարածքում պայմանագրային հիմունքներով ստեղծել ժամանակակից տեխնոլոգիաներով ջերմոցային տնտեսություններ՝ ստեղծելով նախ աշխատատեղ տվյալ բնակիչների համար անմիջապես իր <<դռան դիմաց>> և ապահովելով կայուն եկամուտ հողամասի վարձավճարի տեսքով:
Կազմակերպությունը մատուցելու է նաև ծառայություններ հետևյալ ուղղությունները՝
5. Քաղաքաբնակ մասնավոր սեկտորից ներգրավել անձանց, ովքեր ունեն դրամական միջոցներ և ցանկնում են հիմնել ջերմոցային տնտեսություններ: Նրանց և համայնքի չմշակվող հողատարածքներում աջակցել՝ հիմնելու ջերմոցային տնտեսություններ և զբաղվել դրանց շահագործմամբ՝ մատուցված ծառայությունների դիմաց վարձավճարով:
6. Ստեղծել իրացման բաժին՝ աջակցելով բնակիչներին բերքի իրացման հարցում ՀՀ-ում և ԵԱՏՄ տարածքում որոշակի կոմիսիոն վճարի դիմաց:
7. Ստեղծել գյուղմեքենաների տեխնոպարկ և մատչելի գներով ծառայություններ մատուցել:
8. Դառնալ համայնքի հողագործ բնակչի վստահելի գործընկերը համատեղ ուժերով խոշոր հողակտորներում հողագործության ծավալման հարցում՝ ստանալով եկամուտ մատուցված ծառայությունների և ներդրված միջոցների վերադարձից ՝ 5-10% հավելավճարից:</td></tr>
</table>

Հավելված 4

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի   Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

«ՀՔՆԽ հիմնում և մշակույթի տան դահլիճի վերանորոգում»

(Ծրագրի անվանումը)

<table>
<tr><td>Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը</td><td colspan="7">Համայնքի մշակույթային կյանքի աշխուժացում, միջոցառումների կազմակերպում, համայնքային խնդիրների շուրջ ՀՔՆԽ նիստերի անցկացում և այլն</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Ծրագրի անմիջական նպատակ</td><td colspan="7">Մշակութային կյանքի զարգացում, համայնքում մշակութային տարբեր խմբակների հիմնում, ՀՔԽՆ նիստերի միջոցով մասնակցային և բաց կառավարում, կառավարման գործընթացին ներգրավվածության աստիճանի բարելավում</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>201 8</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td>-</td><td>30 մլն</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ</td><td colspan="7">1. ՀՔՆԽ-ի հիմնում</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ
Ընդլայնված կազմով խորհրդի նիստերի հաճախականություն</td><td>Ելակետային Արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td>-</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="7">2. Մշակույթի տան վերանորոգում</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ
Մշակույթի տանը գործող խմբակների թիվ</td><td>Ելակետային Արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr>
<tr><td>-</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական գործողությունները</td><td colspan="7">1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ
1.1.Ծխամատյանների ուսումնասիրություն և տոհմերի ներկայացուցիչների ցուցակագրում,
1.2.Բնակչության շահագրգիռ հատվածի հետ քննարկումների իրականացում և խորհրդի հիմնման ճանապարհային քարտեզի սահմանում,
1.3 Տոհմածառերի կազմում,
2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ,
2.1.Վերանորոգման նախագծի և նախահաշվի կազմում,
2.2.Բնակչության ներգրավումը շինարարական աշխատանքներին (աշխատուժ),
2.3 Գույքի ձեռքբերում և կահավորում:</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի բյուջեն</td><td colspan="7">Ընթացիկ ծախսեր՝ 1.000.000.
Կապիտալ ծախսեր՝ 29.000.000
Ընդհանուր բյուջեն՝ 30.000.000</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական շահառուները</td><td colspan="7">Հովտաշեն համայնքի ողջ ազգաբնակչությունը և հարակից համայնքի բնակիչները</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի սկիզբ և ավարտ</td><td colspan="7">2017-2019</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի համառոտ նկարագրություն</td><td colspan="7">Համայնքում բնակվող տոհմերի առաջադրած պատվիրակներից ձևավորվելու է Հովտաշենի քաղաքացիական նախաձեռնության խորհուրդ: Նախօրոք կազմվելու են համայնքի բնակիչների տոհմածառեր և յուրաքանչյուր տոհմից մեկ տղամարդ և մեկ կին պատվիրակ ներկայացնելու իրավունք է տրվելու: Տարին առնվազն երկու անգամ նախատեսվում է խորհրդի ընդլայնված կազմով նիստ:
Հովտաշեն համայնքի քաղաքացիական նախաձեռնության խորհուրդը իրենից ներկայացնելու է հանրային տարածություն ՏԻՄ-ի և բնակիչների միջև, որտեղ մարդիկ կարող են ծավալել քննարկումներ և ձեռնարկել միջոցառումներ: Այլ կերպ ասած, ՀՔՆԽ-ն կամավոր խմբային գործառույթ է լինելու, որի շուրջ համախմբվելու են մարդիկ՝ զարգացնելու և/կամ փոփոխելու որևէ մասնավոր գործընթաց: Այս խորհուրդի գործունեության արդյունավետության երաշխիքը համայնքում համապատասխան նիստերի դահլիճ ունենալն է, վերջինիս համար նպատակային կարող է ծառայել մշակույթի տան դահլիճը:</td></tr>
</table>

Հավելված 5

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի   Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

«Համայնքի միջնակարգ հանրակրթական դպրոցի վերանորոգում և կոյուղու 60 մետր հատվածի վերականգնում»

(Ծրագրի անվանումը)

<table>
<tr><td>Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը</td><td colspan="7">Ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բարելավում</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի անմիջական նպատակ</td><td colspan="7">Բարեկարգ և հարմարավետ դպրոց</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ</td><td colspan="7">1. Բարեկարգ դասարանների առկայություն</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Ցուցանիշներ
Բարեկարգ դասարանների քանակ</td><td>Ելակետային արժեք</td><td colspan="5">Թիրախային արժեքներ</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>20___</td><td>20___</td></tr>
<tr><td>1</td><td>8</td><td>9</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="7">2. Սանհանգույցի բնականոն օգտագործում</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական գործողությունները</td><td colspan="7">1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ
1.1. Նախագծի և նախահաշվի կազմում
1.2. Ֆինանսական միջոցների ձեռքբերում
1.3 Վերանորոգման գործընթացների իրականացում
2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ
2.1. Նախագծի և նախահաշվի կազմում
1.2. Ֆինանսական միջոցների ձեռքբերում
1.3 Կոյուղու անցկացում</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի բյուջեն</td><td colspan="7">Ընթացիկ ծախսեր՝ 2.000.000
Կապիտալ ծախսեր՝ 13.000.000
Ընդհանուր բյուջեն՝ 15.000.000</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական ռիսկերը</td><td colspan="7">Ֆինանսական միջոցների պակասը</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի հիմնական շահառուները</td><td colspan="7">Ուսուցչական կոլեկտիվ և աշակերտներ</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի սկիզբ և ավարտ</td><td colspan="7">2017-2020</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի համառոտ նկարագրություն</td><td colspan="7">Բարեկարգ դպրոցի առկայությունն առավել արդյունավետ և նպատակահարմար կդարձնի ուսումնական գործընթացների կազմակերպումը հարմարավետ դասարաններում: Առկա հնամաշ դռները խոչընդոտ են հանդիսանում ջեռուցման խնդրի լուծման համար: Գոյություն ունեցող վթարված կոյուղու գարշահոտությունը և սանիտարական վատ վիճակը խանգարում է դպրոցի բնականոն գործունեությանը:</td></tr>
</table>

Հավելված 6

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի   Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

« Մարզադաշտի վերանորոգում և մարզասրահի կառուցում »

(Ծրագրի անվանումը)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Սպորտային, մշակութային, առողջ ապրելակերպի և երիտասարդական մարզական միջոցառումների արդյունավետ իրականացում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքում մարզական և մշակութային կյանքի բարելավում						
	Ցուցանիշներ Մարզական խմբակների թիվ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	2	4	4	5	5
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Մարզական միջոցառումների անցկացում						
	Ցուցանիշներ Մարզական խմբակներում երիտասարդների ներգրավված. թիվը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	20	30-35	30-35	40-45	40-45
	2. Մարզասրահում մարզումների կազմակերպում						
	Ցուցանիշներ Մարզադաշտից և մարզասրահից օգտվողների թիվը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		10	50	60	70	70	70
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին և 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1.նախագծի և նախահաշվի կազմում, 1.2.ֆինանսական միջոցների ձեռքբերում, 1.3 համայնքի բնակիչներին շինարարական գործընթացների ներգրավում 1.4 մարզադաշտի բարեկարգում 1.4 մարզասրահի կառուցում 1.4 համապատասխան գույքի ձեռքբերում 1.5 մարզական խմբակների ձևավորում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ:						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 2.000.000 Կապիտալ ծախսեր՝15.000.000 Ընդհանուր բյուջեն՝ 17.000.000						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնքի սեփականություն հանդիսացող հողակտորների չիմ՝ մարզադաշտի խոտածածկի վերականգման համար						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական միջոցների պակաս						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ, ինչպես նաև հարակից համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2020						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագիրը հիմնականում միտված է համայնքում մարզական կյանքի բարելավմանն ու աշխուժացմանը: Սկզբնական շրջանում նախատեսվում է ցանկապատման աշխատանքների կատարում, մարզադաշտի 1,5 հա խոտածածկի բարելավում, ինչպես նաև կից կիսաքանդ շինությունների վերանորոգում և որպես մարզասրահ օգտագործում:						

ՀՀՉՀ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

Հովտաշեն համայնքի

2017-2021 թթ.

Պարտադիր խնդիր	Բյուջետավորված միջոցներ մլն/դրամ	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների					Ֆինանսավորման աղբյուրներ						Ծախսերի դասեր		Ֆինանսավորման կարգավիճակ			
		2017	2018	2019	2020	2021	Համայնքի սեփական եկամուտներ	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Բարեգործություն/նվիրատվություն	Պետություն-համայնք-մասնավոր հատված համագործակցու-թյուն	Այլ աղբյուրներ	Ընթացիկ ծախսեր	Կապիտալ ծախսեր	Ֆինանսավորումն առկա է	Ֆինանսավորման շուրջ ընթանում են բանակցություններ	Ներկայացվել է ֆինանսավորման հայտ	Ֆինանսավորման աղբյուրը ճշտված չէ
Միջմարզային կենտրոնական ճանապարհի ասվալտապատում	160	60	60	30	10	-												
Ոռոգման ցանցի բարելավում	20	2	5	5	5	5												
Համայնք-մասնավոր բանաձևով <<Հովտաշեն>> ՓԲԸ-ի ստեղծում	30	1.5	20	8.5	-	-												
ՀՀՔՆԽ-ի ստեղխծում և մշակույթի տան վերանորոգում՝ դահլիճը որպես խորհրդի նիստերի անցկացման վայր ծառայեցնելու համար:	15	15	-	-	-	-												
Համայնքի կենտրոնական փողոցների լուսավորում:	4	1	1	1	1	-												
Կիսակառույց եկեղեցու շինարարական աշխատանքների ավարտում և 3000քմ հարակից տարածքի կանաչապատում ու բարեկարգում:	18	4	4	4	4	2												
Մանկապարտեզի տարածքի կանաչապատում և մանկական խաղահրապարակի հիմնում:	3	0.5	2.5	-	-	-												
Մարզադաշտի վերանորոգում և մարզասրահի կառուցում	17	2	10	5	-	-												
Համայնքի միջնակարգ հանրակրթական դպրոցի վերանորոգում և կոյուղու 60 մետր հատվածի վերականգնում:	15	5	10	-	-	-												

Մ Ո Ն Ի Թ Ո Ր Ի Ն Գ Ի   Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

Հովտաշեն համայնք)

(2017-2021 թվականներ)

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2016)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2017)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2017)	Ցուցանիշի կատարողական (2017)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2018)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2018)	Ցուցանիշի կատարողական (2018)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2019)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2019)	Ցուցանիշի կատարողական (2019)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2020)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2020)	Ցուցանիշի կատարողական (2020)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2021)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2021)	Ցուցանիշի կատարողական (2021)	[illegible]		Ցուցանիշի ստացման աղբյուր	Ցուցանիշի ստացման մեթոդ
																	Կիսամյակային	Տարեկան		
Համայնքի կայուն զարգացում																				
Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	12,3	**10,7**			**8,8**			**6,5**			**5,3**			**4,6**				X	Մարզպետ՝ համայնքապետ	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն/հարցազրույց
Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ,արտահայտված տոկոսով	25,2	26,1			28			29			29,8			30,5				X	Համայնքապետա-րան	Փաստաթղթային ուսումն
Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով, չհաշված համայնքի բնակչության փոփոխությունը բնական աճի պատճառով	14	0,88			0,87			0,86			0,85			0,84				X	ՀՀ Ոստիկանություն	Հարցում
3. Նախադպրոցական և արտադպրոցական դաստիարակություն																				
Նախադպրոցական հաստատություններում ընդգրկված երեխաների թվաքանակի հարաբերությունը համայնքի նախադպրոցական տարիքի երեխաների ընդհանուր թվին, արտահայտված տոկոսով)	60	60			60			75			85			85				X	Համայնքապետա-րան	Փաստաթղթ ուս
4. Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը՝ երիտասարդության ներգրավմամբ																				
Համայնքապետարանի կազմակերպված մշակութային միջոցառումների թիվ	1	3			6			6			8			8				X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
Համայնքում գործող մշակութային խմբակների թիվ	1	2			6			6			6			7				X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
Մշակութային խմբակներում ընդգրկված երեխաների ու պատանիների թվի հարաբերությունը համայնքի երեխաների ու պատանիների թվին՝ արտահայտված տոկոսով	18	25			50			50			50			50				X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
Համայնքապետարանի միջոցներով կազմակերպված երեխաների ու պատանիների այցելություններ համայքից դուրս մշակութային օջախ	-	-																X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
Համայնքապետարանի միջոցներով համայնքում կազմակերպված մարզական միջոցառումների թիվ	0	3			5			7			7			7				X	Համայնքն	Փաստաթղթ ուս
Համայնքային գրադարանի (ներառյալ էլեկտրոնային գրադարանի) առկայություն	1	1			1			1			1			1				X	Համայնք	Դիտարկում
Գրադարանից օգտվողների թվի տարեկան աճ նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով																		X	Գրադարան	Փաստաթղթ ուս
5. Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանություն	-	-																		
6. Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսումը																				

Համայնքապետարանի օժանդակությամբ համայնքում գործող մարզական խմբակների թիվ	0	1			2			2			2			2				X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
Մարզական խմբակներում ընդգրկված երեխաների ու պատանիների թվի հարաբերությունը համայնքի երեխաների ու պատանիների ընդհանուր թվին, արտահայտված տոկոսով	0	20			30			30			30			30				X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
Համայնքի բնակիչների բավարարվածությունը ջրամատակարարումից և ջրահեռացումից																	X		բնակիչներ	Հարցում
Համայնքի բնակիչների բավարարվածությունը ոռոգման ջրի մատակարարումից																				Հարցում
Համայնքի բնակիչների բավարարվածությունն աղբահանությունից և սանիտարական մաքրումից																	X		բնակիչներ	Հարցում
Համայնքի կանաչ տարածքների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով																		X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
Գերեզմանատների համապատասխանությունը հատակագծին (այսինքն՝ գերեզմանատան հաստատված տարածքից դուրս գերեզմանատեղի չի հատկացվում)																		X	Համայն	Փաստաթղթ ուս
9. Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի կազմակերպում, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանություն և շահագործում																				
Համայնքի բնակիչների բավարարվածությունը համայնքը սպասարկող հասարակական տրանսպորտի աշխատանքներից	0																X		բնակիչներ	Հարցում
Համայնքում կահավորված ավտոբուսային կանգառների հարաբերությունը ավտոբուսային կանգառների ընդհանուր թվին	1	1																X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
Համայնքի ենթակայության տակ գտնվող ճանապարհների ամեն տարի ասֆալտապատած հատվածի երկարության հարաբերությունը համայնքի ենթակայության տակ գտնվող ճանապարհների երկարությանը, արտահայտված տոկոսով	0																	X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
10. Աջակցություն պետական պաշտպանության իրականացմանը																				
11. Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացում																				
12. Գյուղական բնակավայր ընդգրկող համայնքներում գյուղատնտեսության զարգացման խթանում																				
Համայնքի՝ գյուղատնտեսությամբ զբաղվող բնակիչների եկամտի տարեկան աճ																		X	Գյուղատնտեսու-թյամբ զբաղվող բնակիչներ	Հարցում կամ խմբային հարցազրույց/ֆոկուս խումբ
Բերքատվության տարեկան աճ	443տ	515տ			570տ			633տ			683տ			748տ				X	Համայնք	Հարցում
Համայնքի մշակվող գյուղատնտեսական նշանակության հողերի հարաբերությունը ընդհանուր գյուղատնտեսական նշանակության հողերին արտահայտված տոկոսով																		X	Համայնք	Հարցում
13. Համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանություն																				
Համայնքի կազմակերպած ծառատունկի ժամանակ տնկված ծառերի կպչողականություն, արտահայտված տոկոսով	80	80			80			80			80			80				X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
Համայնքի մաքրման շաբաթօրյակներ	1	3			4			4			4			4				X	Համայնք	Փաստաթղթ ուս
15. Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպում																				
Համայնքի կողմից կազմակերպված բարեգործական միջոցառումների քանակ	0	2			3			5			5			5				X	Համայնքապետ ա-րան	Փաստաթղթ ուս